

**Cognac
Médicinal**

Arko

**Liqueur
Triple Sec**

„Krvavi kardinal“ Zgodovinski roman

Corignan hiti s svojimi dolgi kraki. Rascasse se debelo vali za njim, sopiha, miga z glavbo, brado in trebuhom. Za njima slede njuni ljudje. Fantastična skupina! Zakaj jej slede naša junakinja s svojimi štirimi vitezi, pripravljenimi, da udarijo.

«Frater Corignan!» jadrkuje debeli Rascasse. «Dovolite samo, da vas spremljam, če ne radi družega, zato, da vas podprem, da vas ščitim, če treba... Dragi moj frater in brat, ljubim vas in težko bi mi bilo, če bi se vam pripetilo kaj hudega...»

«Bascasse, biti moram sam in nikdo ne sme vedeti, kam grem...»

«Torej je zelo važna stvar?» vpraša jokaje Rascasse.

«Državna tajnost!» odgovori ošabno Corignan.

Ihtenje pretrga molk. Rascasse plaka, se davi s svojimi solzami. Da mu zabriše sled, je Corignan hitel po raznih ulicah križem krašem, po ulici des Francs Bourgeois, po ulici Paree, po ulici du Roi de Sicile. Na oglu ulice Vielle du Temple se ustavi. Rascasse plaka kakor Lucifer, ko so ga vrgli iz paradiža.

«Dobri, ljubi moj frater Corignan, deliva! Vera vam ukazuje usmiljenje, sočutje...»

«Mali moj Rascasse, ti me moriš in mi trobiš v ušesa!... Če še črneš, se podam takoj in naravnost k njegovi eminenci...»

Rascasse se stresne in sklene roki. «In mi povem, da mi sledite po nalogu kralja ali kraljevega brata!»

«Ej, pa dobro! Odhajam! Toda maščevanje je moje!»

Rascasse namigne svojim ljudem in se obrne na levo ter izgine nekje ob Seni. Na to, da bi mu sledil od daleč, volun ni mislil. Imel je glavo trdo, da bi z njo naskočil steno, in znal se je držati trmasto. — Corignan, sam, nadaljuje svojo pot proti Luvru in se peklensko smeji in reži.

«Pred tatovi in roparji? Hudič zvodniški! Saj se znam sam varovati. Mu jo že nakuham, da ga minejo skomine!... Uh, ta mora! Naj delim z njim! Gotovo bi potegnul za odejo in si jo prilastil vso! Sami smo začeli pot, sami jo tudi končajmo!... Potem pa, ko bo vse opravljeno, napravimo še majhen izlet v znano kajžico v Rue Galande... Hoho!... Kaj pa hočete, pogani?... Oskrubaj!»

«Daj sem, kar nosiš!» zakliče jasen, odločen glas.

Prizor se vrši deset korakov od križpotja ulice Sainte-Avoye in ulice Verrerie.

«Izginite, lopov!» grmi frater.

«Ej, dakle, menišič, požuri se!» mu pravi drugi vitez.

Z naglim sunkom se Corignan oprosti kute, potegne meč, in se postavi v bojno prežo, z napetimi mišicami, bleščečega očesa, z močnim rezlalom v desni in krepkim bodalom v levici.

«Ohej, ohej, kozel dobro rabi meč!» klikne eden četvorice.

V noči se svetlikajo meči, križajo udarci, sunki. Kratka mešanica, hropenje, kletvice. Naglo, kakor nočna nevihta. Glas: «Zadet je!»

In za tem glasno vpitje menihovo: «Po... moč... pomoč...»

III.

Trencavel.

V ulici des Bons Enfants je v veliki hiši prostrana dvorana s stenami, obloženiimi z lesom, prevešeniimi s kobrci. Ob vzdolžnih stenah te dolge in široke dvorane so nameščeni naslanjači, ki čakajo na gledalce. Povsod čistost, jasnost. Ob stenah so police, v njih stoje po vrsti meči, sablje, rapirji, floreti, prsni oklepi, čelade, vse v najlepšem redu. Sijajna dvorana za borenje. Na zdolnji prečni steni je velika slika v zlatem okvirju. Na sliki stoji v naravni velikosti Barvillars, stari slavni učitelj borenja, tisti, ki je prvokrat združil vse prednosti italijanske in španske šole in tako ustvaril francosko šolo. Veliki Barvillars, ki je na čast slavnega kralja Henrika IV. ustanovil to šolo za borenje in ki je podedoval svoje tajnosti na svojega najljubšega učenca Trencavela. Na sliki je podpisan umetnik Rubens.

V tej dvorani ne dobiš pijače, niti nimaš prilike za plew ali za kocke ali karte. To ni ena tistih nizkih boznic, ki jih je ves Pariz poln. To je resnična akademija, in sicer prva med akademijami v Parizu.

Dan je bil precej utrudljiv. Učenec je bilo vse polno. Mojstri so že odšli k počitku. Sluge, ki so bili zopet vse počistili in pospravili, so tudi že odšli. Okrog desete ure je. Trencavel počiva in pije steklenico španskega vina v družbi z Montariolom in grofom de Mauluys. Možakar, ki nosi uniformo kardinalove telesne straže, vstopi in se ogleduje. Potem se napoti k tej skupini, ki ga gleda začudena.

«Gospod Trencavel?» vpraša in pozdravi vojaško. «Čast mi je, da

prihajam po nalogu Njegove eminence kardinala k Vam in Vam sporočam, da Vas kardinal želi videti...»

«Mene?» pravi Trencavel in je ves ponosen zaradi te izredne sreče.

Tudi Montariolovo lice se vse razžari, le Mauluys ostane nepremičen in ravnodušen.

«Da, Vas!» potrdi poslanec. «Njegova eminenca je mnogo čula o vas. Ceni Vaše talente in sposobnosti in Vas želi videti osebno. Kdaj Vam smem prinesiti Vaše avdienco vabilo, ki služi obenem kot vstopnica k kardinalu?»

«E...» pravi Trencavel ves zmuden, «ves sem presenečen zaradi te časti, ki mi jo izkazuje gospod kardinal...»

«Dobro torej! Izvolite mi povedati, kje stanujete?»

Trencavel baš odpira usta za odgovor.

«Gospod Trencavel stanuje tukaj, nad akademijo samo!» odgovori ta hip namesto njega doslej molčeči grof Mauluys mrzlo.

Mladi častnik se na to posavlja s sladko vljudnostjo in se neprenehoma priklanja mlademu učitelju borenja, ki spremlja svojega obiskovalca do izhoda in se potem vrne k mizli ter ves žari nepričakovane veselja. Mauluys pa zmigne z rameni.

«Vidim, da nimate dovolj miru...» pravi mu Mauluys. «Strmoglavljate se torej po vsej sili v dolgočasje, v zadeve, v opravke, v posle, ki niso vaši posli, in izpostavljate se opasnosti. Temu se potem pravi čast...»

«Da, ali ta čast me približuje oboževani Annais!» klikne mladenič in nervozno stisne grofu roko. «Reven sem, moj rod mi ni znan, ničesar nimam ko svoj meč, ... morda pa bo protekcija kardinalova premostila prepad, ki zija med menoj in njo... Kdo vé? Kdo vé?...»

Sedaj so prijatelji na poti, da se vrnejo na svoja stanovanja. Montariol stanuje tam, kjer Trencavel, v ulici Sainte-Avoye, Mauluys pa blizu tam, v ulici des Quatre-Fils, nasproti vrta palače Guiskih. Prijatelji korakajo molče po Lombardski ulici. Naenkrat iz daljave krik...

«Zavratno so koga napadli!» pravi Montariol.

«Hm!» odvrne Mauluys. «Najbrže vplje kakšen meščanček, ki mu je žal za njegove groše!»

«Pomoč! Pomoč!» grgrta nekakšen glas nedaleč od ulice Sainte-Avoye.

«Kaj, če bi rešili tega ubogega vraga?» vpraša Trencavel.

«Ni mi do tega, da nadomeščam nočne stražnike!» se oglasi Mauluys.

«Sicer pa, dragi moj, če vas to veseli...»

Vsi trije se brez besede podajo na mesto, odkoder prihaja klicanje na pomoč, in z golimi meči planejo po napadajoči četvorici, po onih štirih plemičih, vitezih lepe Annais, in sicer baš v trenutku, ko je meč enega teh vitezov prebodel fratra Corignana. Spopad je bil kratek. Busiere in Pontailles sta v prvem udarcu razorožena, Chevers je ranjen. Z enim samim pogledom pregleda Annais slabi položaj. Z obupano kretnjo sune svoje bodalce nazaj v nožnico, pomigne svojim zvestim in vsa četica se naglo odstrani. Le v prvem trenutku je še Trencavel bil v opasnosti, da ga Busierov meč prebode od zadaj.

«Pazi se, Trencavel!» je bil kliknil Montariol in izbil plemiču meč iz rok.

«Trencavel?» zamrmra frater na tleh. «Oho, Trencavel me je torej napadel s svojimi sabljami! Oho, torej niso bili navadni roparji! To so torej kardinalovi sovražniki!»

«Trencavel?» govori pri sebi Annais de Lepsars. «Brez dvoma je to kakšen kardinalov birič ali plačanec, ki je spremljal fratra! Dobro torej, pa naj bo, Trencavel! Zapomnim si tudi tvoje ime in je dodam na imenik vseh onih, ki so moji sovražniki in proti katerim se vojujem, sedaj, ko je padla kocka! Tudi tebe torej odselej sovražim in prisegam, da se ti bom maščevala!»

Kratki nočni spopad je končan. Mauluys se nagne nad fratrom Corignanom, ki leži na tleh, mu odpre kuto in si ogleda rano. Potem si ogleda rano tudi Trencavel in nazadnje še Montariol. Frater se ta hip zavé, zastoje najprej, potem pa naenkrat vstane, četudi s težavo, krvavo pogleda okrog sebe, zbere svoje meči in naenkrat in nepričakovano skoči iz urede naše trojice ter pobegne v temo.

«Hojho!» se smeje Mauluys. «Temu se pa žuri!»

«Prav čuden način, kako se nam je zahvalil!» godrnja Montariol.

Mauluys ne reče nič. Vsa trojica nadaljuje svojo pot k ulici Sainte-Avoye. Menih se na po ka... dvesto korakov ustavi ves zasoplen ter se prične odpavati. Na to se zasmije. «Ušel sem jim!... Rana mi je prebodena... hudiča, to so sluze! Frater Corignan zna drugače zadeti!... Ušel sem jim kanaliam!... Hej, frater Corignan ima dobre noge in ro gato dušo, pa trdo kožo... Pogledjmo nekoliko pismo, pismo...»

Strašen, živinski krik! Krik groze in strahu. Pismo je izgubilo! Izgubljeno...

no... Vzeto...? Deset minut pozneje plane frater Corignan kakor nevihta najprej med kardinalove stražnike v predsobi, jih niti ne pogleda, marveč zvihra mimo njih in skoči v Richelieuov kabinet. Kardinal še ne spi.

«Monsinor!... Oj, monsinor!... napadli so me... ranili... izgubil sem zavest... Pismo! Pismo kraljici!... Vzeli!... Ukradli!...»

«Ukradli?» zatuli Richelieu in poblede kakor mrlič. Glava se mu globoko povesi kakor da se polaga na tla, pod sekuro...

«Trencavel!» pravi frater.

Kardinal Richelieu ostane nekaj minut kakor okamenjen, tako strašna je ta vest. Ukradeno je to pismo, katero bodo brez dvoma takoj nesli kralju... Izgubljen je!... Potem se pojavi druga misel, ki še bolj pomrši kaos njegovih predstav in osnov. Bila je zaseda! Corignanove besede, zatrevanja in pošte gospe de Givray, njegov volun v Luvru, nasmeh Ane Avstrijske, da, vse to skupaj je bilo le preračunano, nalašč, samo v nameri, da ga upropastijo, da ga zazibljejo v smrtonosno zaupljivost, da ga zapeljejo v blaznost in ga končno strmoglavijo v prepad...

«Pa kdo?» Tako se vprašuje. «Kdo je organiziral vso to intrigo? Gotovo baba Givray. Corignana sem gotov, on ni bil nič drugega, ko nezavedno orodje. Ej, da ga imam, nesrečnega, ki me tako uničuje! Da mu dam okusiti te muke, ki jih občutim sam! Pa kdo da je to?... Gaston?... Vendome?... Bourbon?... vojvodina de Chevreuse?... Il!» krikne in se zgrudi na naslanjač. «Ona je! Seveda, kdo pa drugi? Ona, Ana!... Da, da. Ona je... Evo, to je odgovor na mojo ljubezen, ki ni poznala mej... Ljubljena žena me ubija... me izdaja...»

Richelieu se dvigne in stiska pesti, obraz mu je izpremenjen. Izgleda kakor tiger, ki je pripravljen, da skoči, da grize, raztrga... Corignan se trepetaje skrile v zadnji kot kabineta.

«Nosi se!» mu ukaže kardinal.

Nato vzdihne, enkrat samkrat, kratko, burno, hropeče, in sede v naslanjač, kjer obsedi napretno kakor kip, več ko uro. Ko se vzdrami iz tega nepremičnega razmišljanja, kaže mu lice odločen izraz. Z mičnim udarcem tleske po zvoncu, ki burno zazvoni, in ne da bi se ozrl proti vratom, kajti kardinal vé, da je sluga že, četudi neslišno, vstopil:

«Naj pride takoj častnik, ki naj poišče in privede kriminalnega upravnika!»

(Dalje prihodnjč.)

Cenjenim naročnikom in odjemalcem voščimo
srečno in veselo Novo leto

ter se za nadalje priporočamo

Leopold Bögel & sin

stavbno kleparstvo in vodovodna instalacija
Ljubljana, Gospodarska cesta 18.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem

I. SANDRIN

veletrgovina z usnjem in sirovimi kožami

LJUBLJANA, Mestni trg št. 6

Torbarja

samostalnega in inteligentnega delavca za usnjate galanterijske predmete išče

„VELEBIT“,

društvo za izdelovanje usnjate robe v Bjelovaru. 4539

Fran Fujan

krovski mojster

Ljubljana, Illova št. 48, ob Dolanjski cesti

izvršuje vsakovrstna nova krov-ska dela skoranitom, eternitom, skalco, opeko, lepenko in lesnim cementom itd.

Sprejema popravila raznih starin-streh. Na zahtevo tudi zalaga z zgoraj navedenim blagom.

Delo preizkušeno, solidno in po najnižjih cenah. 4439

Dr. Igo Jane, odvetnik v Mariboru

(do sedaj v družbi z dr. Irgoličem), naznanja, da je

otvoril lastno pisarno

v Vetrinjski ulici št. 8.

4596

Najstarejša špedicijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER

Ljubljana špedicijska pisarna Jesenice

Podjetje za prevažanje blaga, južno železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zavarovanje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjavni: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Uspešno Novo leto 1923

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka

BUNC IN DRUG

Celje — Ljubljana — Maribor

Kože divjačine

vsake vrste tudi, zajeje, kupuje trgovina z usnjem D. Zdravšč, Ljubljana, Sv. Florjana ul. 9.

Računovodja - blagajnik

v vseh rudokopnih obratovanjih in vodstvu blagajne popolnoma izurjen, s primerno prakso, se išče takoj za premogokop Radoboj-Krapina. Reflektanti naj svoje predpisane instruirane prošnje s zahtevkom plače pošljejo na „Mirna“, ugljenokopno d. d., Zagreb, Illica 31 II. 4597

Tvrdka Peter Kozina & Ko.

tovarna čevljev v Tržiču (Gorenjsko), naznanja, da je
otvorila drugo prodajalno čevljev na drobno
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 1.

Potniki v Ameriko, pozor!

UNITED-AMERIKAN-LINES-INC.

prevaža potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:

Hamburga, Southamptona in Cherbourg v New-York.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja

Simon Kmetec, zastopnik za Slovenijo,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Konzervna tovarna na Vrhniki

največje in najmodernejše podjetje te vrste v Jugoslaviji,
priporoča prvovrstne

mesne izdelke,

kakor šunko, kare, vsakovrstne klobase in salame kakor
tudi pristne kranjske klobase,

konzerve in pastete,

kakor vsake vrste golaž, prekajeno meso z zeljem, kranjske
klobase z zeljem, šunke v aspiku in druge konzerve,
jetrne, šunkove, srnakove in druge pastete. V zalogi vedno

zajamčeno čista svinjska mast

v sodih in

sterilizirana „Sanatorium“-mast

v dozah razne velikosti.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

„Globus“, d. z o. z.
na Vrhniki pri Ljubljani.

Micka Masterl

Ivan Fabijan

abs. geodit

zaročena

Zg. Bitnje

Strazliče

v decembru 1922.

4594

Pozor!

Pozor!

Pravi „Golser“-čevlji, čevlji
za smučarje ter lovski čevlji
vseh vrst so izdelujejo v znani solidni čev-
ljarski delavnici

Anton in Jož. Brajer

Ljubljana, Turjaški trg (Breg) 1.

Istotam se izdelujejo tudi vse vrste drugih
obuv, od najpreprostejših do najfinišne
izdelave.

Cene solidne!

Postrežba točna!

Kolesa

Vam prenovi in strokovno shrani

preko zime

ob malenkostni pristojbini trdka

J. GOREC

Ljubljana, Gosposvetska c. 14.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.

se priporoča za vsa v to
stroko spadajoča dela.

BERSON

gumijev podpetnik

podplat

ohranjajo Vaše obuvale
trpežno in sle-
gantno.

Dobi se v vseh boljših trgovinah za kože ter na veliko pri
BERSON-KAVCUK, d. d. Zagreb, Wilsonov trg 7.

Ivan Zakotnik

Telefon št. 379.

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379.

Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače,
hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, lede-
nice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

129

Tovarna furnirja.

Zaradi opustitve kolarskega obrata razprodamo

večjo množino kolarskega in ko-
vaškega blaga ter izdelanih in
polizdelanih vozov.

V zalogi so: oljnate osi, navadne
osi, vzmeti, peresa, pasno in oglato
železo, tapetniško blago, zaprav-
ljivčki, luksusni vozovi.

Prodaja se vrši vsaki dan v tovarni
Keršič, Ljubljana, Sp. Šiška.

Otvoritev podružnice!

ALOMA COMPANY

anončna in reklamna družba z o. z

v Ljubljani, Kongresni trg šte. 3

naznanja, da je otvorila v

BEOGRADU

Sremska ulica šte. 9

svojo podružnico, katera se bo bavila z vsemi v anončno in reklamno
stroko spadajočimi posli.

Kdor se interesira za trgovino v Srbiji, dobi vsa pojasnila in pro-
račune brezplačno.

Radikalne reforme bi se na tem polju takoj ne obnesle; izgleda pa, da je že skrajni čas, da začne literarni krog s »to« in »onstran« razmišljati o potrebi večje ekonomije na srbskohrvatskem slovesnem polju. Razen književnikov naj se interesirajo za to vprašanje tudi založniki. Večja znanstvena dela, umetniške zbirke in podobne knjige, ki so že same po sebi omejene na manjši krog konzumentov, ki pa zahtevajo težke vsote za tehnično opremo, naj bi izdajala skupna zagrebška in beograjska založniška podjetja. S tem bi se knjige nekoliko pocenile, ker bi bil konzumentski krog širši in reklama večja. Seveda se tu zopet pojavi vprašanje cirilice in latinice. Trenutno ga je težko rešiti, ali čim bolj se bo iskal sporazum, čim večja bo kooperacija, tem manjši bodo pred-sodki.

V širokem smislu velja to tudi za Slovence, dasi imamo samostojno literaturo, povrh tega pa še literaren jezik, ki ga na jugu težko čitajo. Za znamenitejšje knjižne izdaje, n. pr. dela o upodablja-joči umetnosti, strogo znanstveni spisi, muzikalije itd., naj bi tudi naši izdaja-telji iskali kooperacije s hrvatskimi in srbskimi založniki in drugimi interesenti. S primernim sodelovanjem, z uvedbo sistema in ekonomije na celotnem jugo-slovenskem knjižnem trgu, bi se lahko naša skupna literatura obogatila z deli, ki jih sedaj ne more ali noče izdati po-samezen založnik.

Pogoje je seveda, da se pri takih de-lih sprejme formula: srbohrvaščina — latinica — ekavščina. — To bi bil važen korak v smeri k notranjemu, duhovne-mu ujedinjenju, ne da bi bilo treba pri tem zadeti ob politično občutljivost.

B.

Nova jugoslovanska knjiga.

(Ante Petravić, Četvrte studije i portreti.)*

Petravić je izdal evo v Splitu četrti zvezek svojih literarnozgodovinskih ese-jev (1. zv. I. 1905., 2. zv. I. 1910., 3. zv. I. 1917.). Knjiga je jugoslovanska po vsebini in po nje pojmovanju.

V posebnih sestavkih in obširnejše go-vori o Hrvatih Mažuraniću, Kranjčeviću in Šimunoviću, o Srbu Svetislavu Stefa-noviću, o Slovencu Mešku. Poleg tega pa imamo preko 70 strani dolgo študijo o novjšem jugoslovenskem pesništvu vobče, od Prešerna, Mažuranića in Voji-slava Ilića do današnjih dni, in sicer brez ostrejšega plemenskega razlikova-nja. Pri tem se mu podajejo marsikatera zanimiva opažanja; tako mu je Srb Ste-fanović bližje hrvatski liriki nego ostali srbski, posebno po — hrapavosti forme. Sploh je ta esej prvi poizkus, v celoti med seboj primerjati poedine jugoslo-venske pesnike, ki so se doslej obrav-navali vsak le v okviru svojega plemena; tako na primer je »Radičević čist na-rodni romantik... Njegov je naroden v formi, a klasičist v misli... Ilić za-jema romantiko, klasicizem in zapad-njastvo iz ruskih virov... Prešeren je romantik v formi, v personalnosti po-ezije, a ima klasično izobrazbo.« Tudi

* Split, 1923., str. 238. Vsebine: Dante Alighieri u našoj književnosti. — Ivan Mažuranić i Alphonse de Lamartine. — Dva poglavlja o Silviju Kranjčeviću. — Svetislav Stefanović. — Osvrt na naše novije pesništvo. — Ksaver Meško, slo-venski pripovedjač. — Juraj Carić, pri-povedjač. — Naše pjesničke antologije. — Dinko Šimunović. (Esaj o Mešku je doslej pač najobsežnejša analiza tega pisatelja.)

Kako bo zgodovina taksirala ta korak očitnega imperijalizma, ostane sicer še odprto vprašanje; slovanski politični teoretiki vidijo v tem kazni za tisoč-letno vlogo Madžarov v slovanski zgo-dovini.

Tako krepka ni bila pozicija slovan-stva še nikdar doslej. Toda sledili so še nadaljnji uspehi. Ravno se je slo-vanska zveza posvetovala, kako naj iz-zove konflikt z Italijo, da ji iztrga slo-vensko Primorje in Istro, ko je nena-doma izbruhnila v Italiji revolucija. Takoj prvo zmedo so porabili Jugoslo-vani v Julijski krajini, organizirali v par dneh nacionalno gardo po vsej deželi in ustanovili provizorno vlado. Ta je hitro proklamirala samostojnost Julijske krajine in takoj nato njeno ujedinjenje z Jugoslavijo. Jugoslovan-ske čete so nemudoma vkorakale preko meje in brez najmanjših žrtev so za-se-dle vse ozemlje s Puljem, Trstom in Gorico. Italiji ni preostalo drugega, ko priznati izvršeno stanje.

Ko so se še popravile meje v avstrijs-ki Koroški, v severni Albaniji, na poljs-ko-nemški meji, so bile na zapadu do-sežene definitivne meje. Sedaj se je pri-čela velika slovanska kolonizacija na vzhodu. Ker se Slovani zelo hitro mno-žijo, je postalo pereče vprašanje, kam s prejšnjim prebivalstvom v preobljude-nih predelih. Slovanska znanost in teh-nika sta natanko preštudirali pogoje kolonizacije v redko poseljenih, zapu-ščenih delih prednje, notranje in vz-hodne Azije, kjer je bil nekdanj sila rodovitni svet, a so ga barbari opu-stili. Začelo se je na veliko umetno

međesebojne odvisnosti se nahajajo; tako je Hrvat Harambašić na naš zapad za-nesel srbsko liriko Zmajevu, Kranjčević pa je prilično mnogo dolžan Srboma Jakiću in Vojislavu Iliću. Podobenost pa je med Gregorčičem in Vojislavom Ilićem. Najnovejša doba pa sploh tudi na vnanje vedno bolj briše meje med hrvatsko in srbsko liriko. »Futurizem« ali kakorkoli se že imenuje, ki tako bujno klije v Zagrebu in Beogradu, nam je prinesel v teh par zadnjih letih silno mnogo stihov; sploh imamo štirikrat več stihokorcev nego pripovednikov. Ker nam vsaka doba ostavlja po priliki dva pesnika trajnejše vrednosti, naj naši stihotvorci računajo, koliko izmed njih jih doseže nesmrtno slavo. Futuristi naj ne mislijo, da so s svojo dionizijsko razkuštrano poezijo našli nekaj povsem novega; ditihrabi stare grške literature so tisoč in tisoč let starejši od njih. — Onim, ki konstatirajo ne samo v pre-teklosti tri jugoslovenske edince, mar-več tudi zahtevajo, naj se te edince očuvajo tudi za vse večne čase, bo ne-prijetna avtorjeva konstatacija, da dal-matinska pripovedna književnost še v 2. polovici 19. stoletja ni imela nič skup-nega s pripovedko in novelo v Hrvatski in Srbiji — a zdaj je utonila v hrvatski ali srbski ali hrvatskosrbski ali jugo-slovenski vobče.

Avtor je bogato načitan v velikih za-padnih literaturah, v italijanski, franco-ski, pa tudi v angleški; išče odvisnosti in paralele. Nacionalna vrednost se mu zdi tudi to, če moremo reči, da je iz našega naroda izšel mislec, enak mislec francoskemu, kakor je na primer Kranj-čević. Z angleško literaturo se je oplodil Srb Stefanović, z italijansko posebno Dalmatinci, s francosko na primer Ma-žuranić. (Njegov prirodno religiozni čar, ki mu je cerkev vse divno podnebesje, oltar pa brdo in dolina, ni samo enako etičnoreligioznemu zanesu Francoza Sa-martina, ampak tudi od njega odvisen.)

Veliki pisatelji in pesniki so čisto imeli prav malo vpliva na druge pis-atelje, ker je distanca prevelika. Tako na primer je Dantejeva Divina komedija ostala brez takega učinka. Ta velika pesnitev je po imenu silno znana, a po vsebini malo popularna. Danteju se vsi divijo, Petrarko hvalijo, Boccaccia pa čitajo. V naši literaturi se more Dante-jev vpliv konstatirati na primer pri Nje-gošu in Tresiću. Jako popularno je ime Francoza Alfreda de Vigny in našega Silvija Kranjčevića, ali njihova poezija ni popularna.

Petravić je dalmatinski katoliški du-hovnik. Na umetnost gleda zgolj z umet-niškimi očmi. »Umetnost ni,« pravi, »in ne more biti niti liberalna niti klerikal-na, umetnost je, za njo je vseeno, če je kdo optimist ali pesimist.« Pri Mešku konstatira pisatelj, da je leta 1904. kon-čal svoje subjektivno in osebno pisanje; tolažila si to s tem, da so v onih letih prišle ostre cenzorske odredbe iz Rima: vsi svečeniki morajo, najsi pišejo o čer-merkoli, svoje spise podvzeti predhodni cenzuri.

Petravić je pred kratkim v družbi s splitskim profesorjem dr. Deanovićem iz-dal Antologijo jugoslovenske lirike, ki smo jo tudi v »Jutru« naznanili. Ogl-ašali so se kritiki in Antologiji očitali pomanjkanje okusa itd. Kdor dandanes preostro sodi delo, ki ima za predmet celokupno Jugoslovenstvo, greši; greši zato, ker ne pomisli, da jih je med nami še malo ali nič takih, ki bi enako teme-ljito poznali življenje vseh delov Jugo-slovenstva, a delo se mora vendarle za-četi; zato zasluži hvalo tisti, ki začenja, tudi če mu je začetek le poizkus. To pa lahko ugotovimo, da Petravić primero-na prav dobro pozna ne le srbsko lite-raturo, ampak tudi slovensko. Dr. Fr. L.

namakanje, osuševanje, nacionalno kultiviranje zemlje ter izkoriščanje rud in kjer ni bilo še pred par leti niti pet ljudi na kvadratni kilometer, se belijo danes nove naselbine Slovanov iz vseh slovanskih dežel. Kulturno-pionirsko delo, ki ga je v starem veku vršil Rim-ljan po deželah okrog Sredozemskega morja, v srednjem veku Nemec po vz-hodni in srednji Evropi ter v novem veku Anglež po Severni Ameriki ali Avstraliji, izvršuje sedaj v slovanski dobi Slovan pod ruskim vodstvom po velikem azijskem kontinentu.

Tako se je zasukala zgodovina v zadnjem stoletju. Napočil je slovanski vek in mi smo srečni, da živimo v njem.

O vlogi Angležev, Amerikancev, Ja-poncev, Francozov in drugih narodov kronika ne govori.

G. Aleksejev:

Zdravnik in zvezdoslovec

Bila sta dva Nemca — zdravnik in zvezdoslovec. Nekega dne sta došla v Poltavščino in sta hotela prenočevati pri nekem kmetu.

Zdravnik se je silno začudil, ko je videl, da pripravlja žena za večerjo žgance.

»To so menda svinje,« pravi zdrav-nik zvezdoslovcu, »ker vsi ti, kolikor jih je, nocoj pomro.«

In odšla sta na dvorišče ter legla na slamo. Ko se je kmet najedel, je pri-šel na dvorišče ter je dejal:

»Morda bo bolje, gospoda, da gre-sta v hišo; nocoj bo deževalo.«

Srečno Novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

J. Maček 4609

Ljubljana, Aleksandrova c. 3.

Zdravnica

Dr. med. E. Jenko-Groverjeva

bode redno ordinirala

od 2. januarja 1923

Miklošičeva 6/II.

4592

Srečno in veselo

Novo leto

želi cenjenim odjemalcem

Antonija Pibernik

Vrhnjski paviljon 4554

na Vodnikovem trgu.

Kožuhovina II

svila, modni nakit, pred-pasniki, spodnja krila

po **znižanih cenah**

A. Šinković nasl. R. Soss

Ljubljana, Mestni trg šte. 19.

NAJLEPŠA DARILA.

Vsakovrstne preproge v raz-nih velikostih, kakor tudi na metro. Bogata izbira za-storov, barvastih in belih. Posteljno perilo, rjuhe brez šiva, gradi za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, kakor tudi gar-niture za šest in dvanajst oseb, platnane in frotir bri-sače itd.

Različno sukneno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike in domače ob-leke. Črno in modno suknjo v najnovejših vzorcih za salon-ske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimске suknje. — Vsako-vrstni šifoni, batisti in cefrji za spodnje perilo, in sloer od najcenejše do najfinejše vrste. Svileni in volneni šali, ogrinjalke, robei itd.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejšega šifona, batista in cefrja. — Otroško perilo za dečke, de-klince in dojenčke. Predpas-niki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira florastih, volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glase rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majice, sviterji, športno perilo itd.

A. & E. Skabernè

Ljubljana, Mestni trg 10.

4295

Za reklamne cene

se prodaja narejena obleka za moške, ženske in otroke, tudi kožuhovina in trikotaža

edino le v največji trgovini

O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarn Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Hözl, Schweighofer, Original Stingl itd. Tudi na obroke.

ERICA HUBAD, roj. DOLENC, LJUBLJANA, Hiltšerjeva ulica 5.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

v Ljubljani

4292

naznanja svojim vlagateljem, da bo obrestovala izza dne 1. januarja 1923

vloge po 5 %

Naznanjam cenjenim blivšim gostom, da z novim leto opustiva gostilno „Pri Lozarju“, ter jim želiva

srečno Novo leto.

Zahvaljujema se najtopleje!

IVAN-JUSTI PEČNIK.

4614

Išče se
tovarniški objekt

celokupna površina ca. 10.000 m², od tega 1500 do 2000 m² tovar-niškega prostora, eden izmed tovar-niških prostorov mora imeti vsaj - - 35 m dolžine in 15 m širine - -

Ponudbe z navedbo najemnine, oziroma prodajne cene pod „Industrija 23“ na upravo „Jutra“.

In vrnila sta se v svojo domovino.

Obsojenci

5. Ultimatum

Zahteve delavstva Siturgicovega so torej te-le:

1.) Delovni čas se skrajša od osem na šest ur dnevno.

2.) Število zaposlenih delavcev se poveča od stošestindeset tisoč na stodvainosemdeset tisoč, nevestevši deo nekdanjih delavk ali nekdanjih delavcev, kajti Siturgic mora prehranjevati ne samo svoje delavstvo, marveč tudi njihovo deco, deco starišev, ki delajo za Siturgic in ki imajo od njega pravico zahtevati prehrano zase in za svoje potomstvo.

3.) Polmesečne mezde se povišajo od stodvajset na stoinosemdeset dolarjev. To povišanje je le posledica obče rastoče draginje življenja in je preračunano po tem podražanju. Oni, ki izdelujejo kruh za Ameriko, imajo tudi pravico zahtevati da njim samim nikdo kruha ne krati!

Kadar bodo ti pogoji izpolnjeni, se ne bodo pripetili v obratu Siturgicovem nikakršni incidenti več. Povišanje števila zaposlenega delavstva natančno odgovarja skrajšanju delavnega časa. Prigovor previsokih stroškov je ničev, saj dobivajo akcijonarji visoke dividende iz državne monopolne uprave. Te dividende so očitno previsoke, kar je razvidno iz interpelacij socialistične stranke v kongresu.

Če pa bi uprava Siturgica ne hotela uvideti našega upravičenega stališča, niti uvaževati nastalih razmer in če bi zato odklonila zahteve delavstva, se bo množina izdelanega blaga, ki je padla že v zadnjih štirinajstih dneh, v redni progresiji še bolj zniževala, in sicer do petnajstega dne sledeče računске periode. To v svarilo in v dokaz, da imamo moč, da bomo izvršili tudi svojo končno grožnjo in obljubo, ki jo v naslednjem še enkrat preciziramo: Če se Siturgicovo vodstvo trdovratno brani sprejeti naše pogoje prestanemo z delom po petnajstih dneh ob sedmi uri zvečer in proklamiramo generalno stavko. Glad, ki bo gotovo sledil, naj pride na vaše glave!

Dano v imenu organiziranih delavcev Siturgica:

27 Delegat Praviteljstvušega sovjeta Anariha, vicegeneral Anariha za Ameriko.

«Ali ni nikdo podpisan,» vpraša Mac Head Vohr.

«Nikdo!» odgovori tajnik.

«Dajte sem!» ukaže guverner.

Podajo mu pismo, čegar citirani zaključek povzema vso ostalo vsebino. Seja je. Guverner pa ni dal sklicati celokupnega sveta direktorjev ali Visokega sveta ali pa celo Najvišji svet stošestindesetih šefinženjerjev. Zadoštevajo s poverjenikom Atholeom in Bellecourtom ter šefinženjerjem Ferratiem. Sploh je guverner vsakokrat, kadar je šlo za kaj važnejšega, bolj potreboval poročila in izvestja, kakor pa nasvete ali posvetovanja. Takšne svetnike je v Veliki palači sprejemal prav hladno. Mac Head Vohr se je vse svoje življenje ravnal po svojem najboljši priljubljenem načelu: «Delo treba razdeliti, ukazovanje pa koncentrirati. Mnogo udov, eni sami možgani.»

Sicer pa je značilno, da se je Anariha za boj proti temu možu morala posluževati njegovih lastnih metod. Tudi Pietro Ferrati si je omislil nad svojimi podložnimi prav tako neomejeno oblast ukazovanja, kakor jo ima guverner nad Siturgic. Čudno priznanje, ki jo je Anariha na tak način morala izraziti Redu. Za zmago nad kraljem žita niso njegovi nasprotniki našli nič pametnejšega, kakor da se poslužujejo njegove lastne taktike.

Mac Head Vohr je bil preveč točen v vseh podrobnostih in preveč vdan zahtevam vsakega trenutka, kakor da bi bil kdaj hotel očitati svojim sodelavcem, da so oni imeli v tej ali oni stvari napačno mnenje, on pa da je imel prav. Niti to mu ni bilo prav, da se je Just Bellecourt v svoji poštenosti sam spomnil, da večeraj ni pravilno sklepal in da mu poverjenik sedaj to tudi priznava.

«Zadeli ste torej pravo, guverner,» pravi, «ko ste večeraj izrazili mnenje, da bodo kolovodje delavstva resno poskušali odvoziti nam nesrečnega Andrews. Ko sem poslal petnajst stražnikov, sem ukaz izvršil le polovičarsko!»

«Da ste poslali vi dvakrat več stražnikov, bi oni tam bili poslali trikrat več svojih ljudi!» odgovori mu Mac Head Vohr mirno in ravnodušno. «Vse

je le partija kart. Toda oni poznajo danes naše karte, mi pa njihovih ne. Zato so oni za enkrat dobili igro. Sedaj pridete vi na vrsto, Athole. Temu-le individui, ki se imenuje delegat nekakšnega anarhističnega sovjeta, temu-le torej morate pogledati v karte. Moža samega moramo najti in videti, da bomo vedeli, kdo je. Ko je vprašanje že postavljeno, povejmo si, kaj mislimo, kdo in kakšen je ta človek? Recite vi prvi, Ferrati!»

Šefinženjer je pričakoval vse prej, kakor takšno vprašanje. Zato postane zmeden in poblede. Mac Head Vohr je moral opaziti to njegovo zadrego.

«Ali vam ni dobro?» ga vpraša sporaž nežno.

«Ne, hvala, guverner!» odgovarja Ferrati, ne da bi zapazil rešilno vrvo, ki mu jo guverner ponuja, «ne, toda ...»

Mac Head Vohr ga gleda le toliko časa, kolikor je potrebno za dve misli: Njegovi čudoviti možgani so delovali in že tudi zadeli pravo:

«Oj!» pravi, pol nevoljno, pol zadovoljno. Zadovoljen je bil, ker je uganil pravo, nevoljen, ker mu nova resnica ni ugajala. «Oj, sedaj razumem. Vaš brat je!»

Andrej ne odgovori, kakor da ga je strela zadela, guverner pa nadaljuje:

«Prosim vas, ne bodite no tako! Vi gotovo niste odgovorni za bedarije, ki jih uganja vaš brat, še manj za one, ki jih uganja vaš polubrat. Saj je le vaš polubrat, ne? Čestitam, tem bolje za vas. Priznavam, da je zadeva vključ vsemu mučna za brata, ki svojega brata ljubi. Več pa tudi ne. Prepričani bodite, da je to sorodstvo v mojih očeh povsem brez pomena.»

Z roko napravi kretnjo, kakor da kaj odreže, — kretnjo, ki je guvernerju sploh lastna — ter po kratkem premisleku nadaljuje:

«Gotovo ste ga videli te dni. O, ne grajam vas niti ne vprašujem; le tole: ali je vaš brat... ali se dá z njim govoriti? Ali ga lahko obrnem, prepričamo? Bojim se, da ne. Ali ni neke vrste fanatičen fantazist?»

«Da!» potrdi Andrej.

Mac Head Vohr bobna s prsti po mizi.

«Ne delajte vendar obraza, kakor da ste obsojeni! Ponavljam vam, da je vaše sorodstvo z bratom brez vsakega

pomena! Sedaj pa k stvari! Pietro Ferrati — saj je Pietro? — torej Pietro Ferrati je, če so moje nekdane informacije o njem pravilne, pravi poštenjak, ki pa je krenil na stranpot zaradi slabih in nepravilnih idej, v katere resno in iskreno veruje. Takih mož si ne moreš kupiti. Včasih jih spreobrneš, tako rekoč pokrstiš. In to je, kar vas vprašam. Ali mislite, da se vaš brat da izpreobrniti, pokrstiti?»

Andrej pogleda guvernerja: «Ne mislite li, guverner, da nisem tega bogvekolikokrat poizkušal?»

«Pa morda ne na pravi način? Nič za to! Tudi bi nas sedaj tak poizkus stal preveč časa. Sicer je pa itak vseeno, za nas, menim.»

Zopet umolkne, premišljuje, potem nadaljuje:

«Pustimo torej Pietra Ferratija in nadaljujmo. Če pustimo vse te fraze, imamo le dve stvari, katerih se nam je držati. Danes je trideseti marec. Zadnji ponedeljek, šestindvajsetega, smo pričeli zadnjih štirinajst dni, teh, o katerih govorim ultimatum, in v soboto sedmega aprila poteče ta rok. Groze nam, da bo produkcija od danes pa do tega dne zopet konstantno padala. V svarilo, pravijo. To je prva točka. Druga točka pa je, da bodo tega dne prenehali z delom, torej formalno stavkali.»

«Najbrž za kazni,» opomni Athole.

In se nasmehlja. Bellecourt ga v vse lyonski resnobi pogleda očitajoče. Položaj je zares resen. Izgleda pa, da Mac Head Vohr ni posebno vznemirljen. Zato zaključuje:

«Izkratka, sedaj mi je vse jasno. Vzrok imam, da se nič preveč ne bojim druge grožnje. Prva grožnja mi je bolj pri srcu, Ferrati, najmlajši ste v naši četvorici. Vzemite to le in pojdite v mojem imenu k poverjeniku za transformacijo. Naj si prečita ultimatum gospodov delavcev in naj stori vse, kar mu je mogoče, da prepriča ali omeji nesrečnih »slučajev«, ki nam prete. Energično straženje bo morda le prepričilo velik del teh nesreč. To je tudi vaše delo, Ferrati, in vaših tovarišev. Zadeva je morda resnejša za vas, kakor za Ameriko.»

«Torej se ne bojite gladi?» vpraša logični Athole.

«Nikakor!» odgovori guverner.

Nadaljnjih pojasnil pa to pot še ne dá.

6. Razgovor pod drevesi

Ko se je ta večer Andrej Ferrati ob šestih vračal iz tovarne, kjer je s transformacijskim svetom imel dolg razgovor, čemur je sledila še daljša inspekcija treh četrtin stošestdesetih oddelkov... (vsak oddelok je obseval deset skupin z desetimi delavnicami in mu je načeloval šefinženjer z desetimi inženjerji)... ko se je torej Andrej Ferrati vračal s tega utrudičevega opravka, ki ga je zaposlil ves popoldan, je v obsežnem parku, v katerem so se nahajala razstresena stanovanja šefinženjerjev in skoro vseh obratnih vodij, srečal gospodično Mac Head Vohr samo v njen ekvipaži.

Guverner se danes prav izjemoma ni bil podal na dnevni izprehod. Ob petih — svečana ura za vse ameriške državljane! — je Washington držal Siturgic in njenega glavarja še na telefonu. Razgovor se je pričel že ob treh, končal naj bi šele ob sedmih. V stvari so se Mehika, Montreal, Lima, Bogota, Panama in končno še Santiago, Quito, Buenos Aires in Rio de Janeiro udeležile razgovora.

Gospodična Mac Head Vohr se je torej morala odreči očetovega spremstva. Čila konjičica tokrat nista peljala svoje gospodarice na južna griča obeh otokov. Mac Head Vohr po zadnjem dogodku pri mlinu ni rad puščal svoje hčerke na velike ceste, katere so morda ogrožali člani »direktne akcije«, podrejeni ukazom anarhističnega delegata. Gospodična Mac Head Vohr, vedno pokorna željam svojega očeta, je torej svojo samoto uporabila za obisk nekaterih soproj in hčerk glavnih čefov v Siturgiki. To je bilo precej omejeno in monotono ženstvo, s katerim pa je rada občevala, že zato, ker je to bilo nekako njeno malo dvorjanstvo, in pa ker ji je ta krog nudil še edino družabnost, ki ji je bila na razpolago, kadar ni bivala v San Diegu, New Yorku ali v Evropi. Gospodična Mac Head Vohr je prebivala v visoki palači letno komaj po šest mesecev. Sicer je New Orleans bil od velike palače oddaljen kvečjemu sto milj, torej prav za prav čisto blizu; a baš zato in ker se tam ni čutila ne doma ne na tujem, gospodična Mac Head Vohr ni marala obiskovati new-orleanske družbe, čeprav je bila ena najzabavnejših in najmanj parvenjskih v vsej Ameriki.

Vsem cenjenim obiskovalcem

4574

* kavarne „Zvezda“ *
restavracije in vinske kleti
želiva

prav srečno in veselo Novo leto 1923.

ter se priporoča za naklonjenost cenjenih gostov tudi v bodoče. Priporoča posebno novo ustanovljeno vinsko klet in kegljišče.

Z vsem spoštovanjem

Fran in Roza Krapež, Ljubljana, Kongresni trg.

Srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem

4407

Simon Hunčič, izdelovatelj sodavice
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 45.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

Delniška družba pivovarne

„UNION“ 4408

Ljubljana (Spodnja Šiška).

Stanko Kezele

kleparski mojster

Ljubljana, Ilirska ulica 31

se priporoča tudi v Novem letu za nadaljnja dela in popravila po solidnih cenah.

4414

Srečno in veselo Novo leto

želi

Mag. pharm. A. Ustar, lekarna pri Sv. Petru.

4393

Naznanjam, da sem vnovič otvoril

trgovino z mešanim blagom v Rajhenburgu.

Za obilni obisk se priporočam tržanom

4601

Janko Cerjak, trgovec.

Veselo in srečno Novo leto 1923

želi

A. ROJINA & KOMP.

stavbno in umetno mizarsko, tovarna

Slomškova ul. 16 in Kolodvorska ul. 8.

4355 a

Zahtevajte povsod le PEKATETE!

Glavna zaloga: R. Bunc in drug, Celje — Ljubljana — Maribor.

Srečno Novo leto!

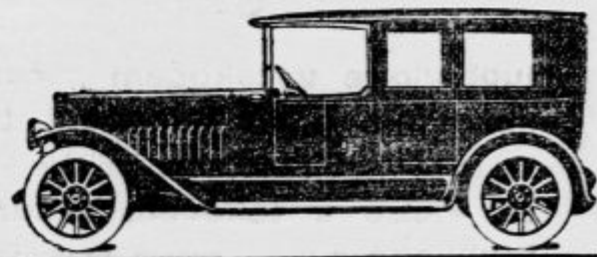
O. Žužek

avto tyrdka

Ljubljana

Telefon 461

Sodna ulica 11

ALEKS PODVINEC

tovarna usnja, Radeče pri Zidanem mostu

priporoča svoje prvovrstne izdelke usnja znamke

= „MIGNON“ =

4498

Najlepše novoletno darilo:

Gospodinjski koledar Jugoslovenske Matice. Vezan 10 Din.

Člani ga dobijo v Matični pisarni, Pred škofojo 21/L za 8 Din.

Oton Župančič: **Ciciban**. Trdo vezan 9 Din.

Gaspari-Košir: **Gor čez izaro**. Zbirka koroških pravljic za mladino. Ilustriral M. Gaspari. Cena 9 Din.

Knjige se dobivajo v **Matični knjigarni** na Kongresnem trgu, poslopje Filharmonične družbe.

4570

NEVESTE!

Zaloga pohištva, lastna tapetniška delavnica

Od navadne do najfineje opreme. Cene dnevne.

Brata Sever

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 (Kolizej).

141/1

„The London Direktory“

Londonski Adresar, se izdaja vsako leto

ter vzdržuje razredne oddelke za angleške in tujinske trgovske, industrijske in obrtne naslove.

To vsposobuje trgovce, da neposredno občejuje

s tovarnarjem in trgovcem

v Londonu, v provincijalnih mestih in industrijskih središčih Anglije in kontinentalne Evrope.

Imena, naslovi in druge podrobnosti so razvrščeni pod več ko dva tisoč poglavij. Navedeni so

izvozni trgovci

s seznamom blaga, ki ga izvažajo iz krajev, ki jih prekrbujejo z blagom.

Parobrodne črte

so uvrščene pod pristanišča, ki jih obiskujejo, in tako je naveden tudi približni čas odhajanja in dohajanja ladij.

Za trgovce, ki hočejo svoje zveze razširiti, ali trgovce, ki iščejo

zastopstva

se tiskajo oglasi, visoki dva in pol centimetra in 18 cm dolgi, za en funt 10 šilingov ter se uvrste pod naslovom, kamor pripadajo. Večji oglasi veljajo od dveh do šestnajst funtov šterlingov.

Izvod londonskega adresarja velja, po pošti poslan, dva funta šterlinga, ki naj se z naročilom pošljeta

THE LONDON DIREKTORY CO. LTD.

25, Abchurch Lane, London, E. C. 4. England.

Podjetje ustanovljeno leta 1814.

Pojasnila daje in naročila sprejema

ALOMA COMPANY, anončna in reklamna družba z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

142/1

Objava.

Mestna hranilnica ljubljanska nana, da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice, katere od 1. januarja 1923 dalje obrestuje po čistih

5%

tudi vloge v tekočem računu, ki jih obrestuje proti odpovedi tudi višje. Kakor za vloge na hranilne knjižice, jamči tudi za vloge v tekočem računu mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Stanje hranilnih vlog 320 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
Prešernova ulica št. 3.

4208

Koncert ŽVEPLOVO-APNENA BROZGA

na Silvestrov večer v gostilni „Dergas“, Maribor, Koroška cesta 48. Dobra vina liter od 24 do 52 K, kava, čaj, pojedina krapov in jetrnih klobas. 4583

priznana obrambno sredstvo, zatira oidij na trsu in sadnem drevju, škrlup listne in krvave uši ter druge rastlinske škodljivce. Navodilo o uporabi razpošilja na zahtevo zastoj in franko tovarna žveplovih izdelkov: **Anton Jurca, Ptuj**. — Istotam se dobijo **žvepleni traki** na asbestu in juti za žveplanje sodov, vina in sadjevca. 4472

Pozor, industriji!

Parni stroj 7 HP (konjskih sil), neprevozen, pripravljen za mlin ali za žago, se po ugodni ceni proda: M. HERGA, Sr. Lenart, p. Velika Nedelja. 4586

Transformator

elektrotehnična tovarna

d. o. z.

LJUBLJANA
Dunajska cesta šte. 75

Izdeluje in popravlja transformatorje za vsakovrstne — napetosti in toke —

Zaloga motorjev, Bergmannovih cevi in vseh elektro-tehničnih potrebščin —

Instalacije. Oprema elektro-tehničnih central —

4186

Najpripravnejša darila za Novo leto!

Amerikanski
in angleški
Singer šivalni stroji.

Singer igle in nadomestni deli. Singer olje, sukanec, svila itd. Lastna mehanična delavnica. — Prodaja na obroke.

Singer šivalni stroji Bourne & Co., New-York
Centrala za SHS: Zagreb, Marulićeva ulica broj 5.

Podružnice: Ljubljana, Šelenburgova ulica 3, Maribor, Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar in Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zaječar in Štip. 96/L.
Zastopništva v vseh večjih mestih.

Automobili

Kolesa

Pnevmatike

PREDNAZNANILO.

TVRDKA

J. GOREC

otvori

v februarju poleg svojih dosedanjih prostorov

nove prodajne prostore

v palači **Ljubljanske kreditne banke.**

Motocikli

Deli in oprema

Garaža

Zahtevajte „MEDICINAL KONJAK“

z znamko „**ALKO**-modri križec“

98/1

in

!! najfinejše krem likerje !!

„**ALKO**“, Ljubljana-Kolizej.

„SLOGRAD“

slovenska gradbena in industrijska d. d.,

Brzojavi „Slograd“. **Ljubljana.**

Telefon šte. 180.

Tekoči račun pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani.

Tehnična pisarna v tovarni Keršič, Spodnja Siška, Frankopanska cesta šte. 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.

Specijaliteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Zastopa: Patent dr. inž. Empergerja za izorševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi ploškami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“ mostovih in podobno).

Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov.

Gospodarska vprašanja v novem letu

V prihodnjem letu pričakujemo rešitve mnogih važnih gospodarskopolitičnih vprašanj. Na eni strani je izenačenje direktnih davkov, na drugi strani revizija uvozne carinske tarife ter ureditev železnikotarifnega vprašanja. Finančni minister hoče z novim deviznim pravilnikom, ki stopa z novim letom v veljavo, obnoviti svoboden devizni promet. In tako se vračamo v devizni politiki iz ekstreme najstrožje kontrole v ekstrem prostega prometa, glede katerega izražajo gospodarski krogi že sedaj resne pomisleke, da nam ne bo prinesel pričakovanega uspeha in da se bomo morali v doglednem času zopet vrniti k vezanemu prometu.

Načrt zakona o izenačenju davkov prinaša našim gospodarskim krogom v Sloveniji kot novost predvsem novo vrsto davka od osebnega dela in davke od premoženja. Trgovski krogi se utemeljeno protivijo predalekosežnim davčnim oprostitvam, ki jih predvideva načrt za vse zadruge, ki so vključene pri glavnem Zadržnem savezu. Tudi ne konvenira našim pridobitnim slojem v načrtu izenačenja predvideni način odmerne in cenitve davkov potom davčnih odborov, ki naj bi se sestavljali za vsako občino posebej. Brezdvomno pa se morajo po novem zakonu pritegniti v večjem obsegu h kritju javnih bremen tudi oni gospodarski krogi, ki so v naši državi zastopani v največjem številu, seveda samoumevno v razmerju njih sedanje ekonomske zmognosti.

Pri reviziji uvozne carinske tarife ne smemo rešiti predvsem vprašanje azijske politike, ker je do sedaj finančno ministrstvo določevalo azijsko samo razvid fiskalnih interesov, ne da bi upoštevali menjajoči se valutni položaj in izpremenjene konkurenčne razmere v naši industriji. Gotovo se mora istočasno revidirati tudi izvozna carinska tarifa, ako se namerava izvesti zaščita domačega dela in produkcije ter zagotoviti domači industriji zadostna množina sirovin. V dosedanjih carinskih politikah opažamo preveliko neelastičnost, ker se ni s primerimi ukrepi sledilo ogromnim padcem naše valute, marveč se je v dobi popolnoma izpremenjenega kupčijskega položaja ohranil isti carinski azij in ne izpremenjena izvozna carina, kar je moralno neizogibno vodilo k podražitvi živil in sirovin ter s tem k podražitvi celokupnega produkcijskega kalkula tuzemskih industrij. Tudi se ni vsa pretekla leta paralizirala smotrna eksportna politika, ki jo vodijo napram naši industriji Avstrija, Češkoslovaška in Nemčija.

Ze dolgo časa se nam obljublja ureditev železnikotarifnega vprašanja. Dovolj žalostno je, da sedaj po štirih letih še niso izdani v jugoslovanskem jeziku niti najpotrebnejši osnovni predpisi za komercialno službo na železnicah, da nimamo niti enotnega obratnega pravilnika, niti enotne klasifikacije blaga, in da se še niso mogli v ministrstvih zediniti za enotni uradni seznam železniških postaj.

V vzhodnih pokrajinah naše države se prometne razmere boljajo, ker je bila dograjena za premogovni bazen v Timoški dolini izredno važna železniška proga Knjaževac-Niš, dalje se dograjuje zveza Topčider-Mala Krsna ter ozkotirna železnica Višegrad-Vardište-Užice, ki bo zvezala nad 1000 km veliko omrežje bosanskih ozkotirnih železnic z ozkotirnimi programi v Srbiji in omogočila izmenjavo voznega parka ter prevoz blaga brez prekladanja na normalnotirno železnico ter tako znatno razbremenila progo Brod-Vinkovci-Zemun. Prometne razmere pri nas pa se slabšajo od dneva do dneva. S strahom gledamo v bodočnost, kako naj se končno reši vprašanje južne železnice. Slovenija je železnikoprometno in tarifno že celo leto tako temeljito izolirana in blokirana, da je sploh čudno, da so naša industrijska podjetja to blokado vsaj do sedaj vzdržala. Ne samo da nam mešani železniški sistem povzroča neprimerno dražji prevoz blaga v ožjem lokalnem prometu v Sloveniji, marveč imamo že celo leto ves dovoz blaga v vzhodne pokrajine, kjer ima naša industrija glavne odjemalce, preko Siska, Zagreba in največkrat tudi preko Karlovca zaprt, tako da naše tovarne ne morejo dobaviti nujno potrebnih naročil svojim odjemalcem. Pri izvozu v Trst povzročajo našim industrijam, posebno lesni trgovini, jedranjske zvezne tarife velikanske škode, ki se cenijo letno na več milijonov lir v škodo našega gospodarstva. Po lastnem ozemlju nimamo še nikake zveze s lastnim pristaniščem, ker Baroš in Sušak še nista evakuirana, a v Bakru manjka dovoljena železnica do pristanišča in tudi liška železnica za zvezo v Dalmacijo še ni dograjena.

Med trgovskimi krogi se še ni poiegla velika razburjenost in desorientacija zaradi izgub, ki so jih morali pretrpeti zaradi tega, da se nad dva meseca ni

dovoljeval nakup deviz. Uvoženo blago se je medtem razprodalo deloma po nižjih cenah, kakor pa bo danes treba plačati fakture, ker je medtem dinarska valuta za nad 40 odstotkov padla. Dalje vrši boj trgovstvo proti favoriziranju združništva v davčnem oziru, ki ga je prinesel letošnji finančni zakon s členom 262.

Naravno, da je pri teh razmerah tudi podjetništvo v industrijskih in obrtnih strokah precej otežkočeno. Na eni strani ovirajo razmah neprimerno velika socialnopolitična bremena, drag kredit, prometne težkoče in poleg tega pa še pomanjkanje kvalificiranega delavstva in uradništva. Zato bi bilo nujno potrebno, da se za že obstoječa podjetja izpopolni naše tehnično in strokovno-obrtno šolstvo, da vzgojimo domač naraščaj ter da se končno uvidi, da je za te najbolj rentabilne investicije potreba v proračunu večjih zneskov. Naše nadaljevalno šolstvo se neprestano bori za obstanek in votirani proračunski krediti ne zadostujejo mnogokrat niti za kritje polovice potrebnih izdatkov. Posebno potrebujemo strokovnega naraščaja za tekstilne, kemične in grafične stroke, in bi bilo izredno važno, da se na naših tehničnih šolah osnujejo taki oddelki.

Obnovitev trgovinske pogodbe z Avstrijo in Češkoslovaško, katere se je že tolikokrat predvidevala, je prišla zadnji čas zopet nekoliko v ozadje. Tudi trgovinska pogodba z Italijo, ki se je imela po besedilu rapalske pogodbe skleniti v dveh mesecih po ratifikaciji pogodbe, še do danes ni sklenjena. Ureditev gospodarskih odnosov z Reko, katero smo pričakovali že sredi preteklega leta, ostaja še naprej odprto vprašanje. Pač pa pričakujemo, da se v kratkem času pričnejo pogajanja za trgovinsko pogodbo z Madžarsko, na kateri smo kot neposredni sosedji zelo zainteresirani, na eni strani zaradi tega, ker celo Prekmurje neposredno meji na Madžarsko in po svojih prometnih zvezah še vedno gravitira proti Madžarski, na drugi strani pa, ker je za nekatere naše industrije madžarski trg zelo važen in so že pred vojno stale v živahnem stiku z Madžarsko. Končno pa je za nas zelo važna ureditev tranzitnega prometa preko Murskega Središča in Gyekenyesa ter Barosa v Spodnjo Podravino in Vojvodino, ker je promet ne progi preko Virovitice in Križevcev v zadnjem času popolnoma odpovedal.

Ureditev mednarodnih vprašanj, predvsem obračuna z Avstrijo, ki je za naše gospodarske kroge izredno važnega pomena, zeleti počasi napreduje in bi bilo želeli, da se ta dela v novem letu nekoliko pospešijo, da se vsaj glavna likvidacijska vprašanja nekoliko pojasnijo.

Sokolstvo

Ob sklepu leta

Letošnja naša sokolska bilanca je pozitivna. Ne mislimo s tem naše imovinske bilance, ki je žal, kakor pri večini kulturnih organizacij, jako blizu oni točki, kjer se prične minus. Toda te kalamitete smo že vajeni, zato nas to ne straši, niti nas ne spravlja ob dobro voljo, ko pregledujemo v koliko so naši uspehi v tehniški stroki in naš napredek v organizaciji aktivni in koliko znašajo ta aktivna napram prejšnjemu stanju.

Lansko leto osorej smo stali pred težko nalogo in nekako boječe smo gledali v bodočnost, zakaj pred nami je bil vsesokolski zlet, v Zagrebu pa je zijała globoka rana sokolskega spora, ki je pretila, da razdere komaj ustanovljeno jugoslovensko sokolsko organizacijo. Trdna volja in neupogljiv vztrajnost sta vzpodbujali čile in mlade moči, pa tudi izkušene in stare sokolske delavce k neumornemu delu. Posamezniki in društva so se zavdali, da je leto 1922. sokolsko leto in da je treba posvetiti tej važni organizaciji vse moči. In res so šle vse priprave gladko izpod rok. Semtertja se je za hipec ustavljal voz, toda krepke roke so poprijele in šlo je dalje v diru. Pri pogledu v preteklost se čudimo, da smo zmogli to velikansko delo in pri tem se nehote spomnimo našega brata Zakotnika, moža, ki je v družbi članov stavbnega odseka dosegel rekord. Postaviti v tako kratkem času veličastno zletišče, to ni malenkost. Mnogokrat smo dvomili, ali bo ali ne bo, toda br. Zakotnik je s mirno besedo: Kar sem obljubil, to bom izvršil, pregnal moreče skrbi.

Zlet se je izvršil tako, kakor smo si želeli. Uspehi so bili sijajni, kritike domačih in inozemskih strokovnjakov najugodnejše. Malenkostne napake so samo pokazale, kje še ni vse v najboljšem stanju. Kritike naših nasprotnikov ne moremo smatrati resne, ker smo se vsi prepričali, da ta kritika ni bila stvarna, pač pa izmišljena in pisana v demagoške svrhe in z zlobnim namenom škodovati nam, sebi pa koristiti. Z ozirom na to odobravamo etališče našega Sokolstva, ki ignorira te napade in gre preko njih po svoji dobro začetni poti. Škoda časa in papirja za odgovore in dokaze o neistinitosti. Kdor je videl sokolsko delo, ta se pomilovalno smeje in misli na basen o lisici in grozdju.

Enako povojno za našo organizacijo je bil rešen zagrebški spor. Ne sicer v našo zadovoljstvo, ker smo si želeli bratskega sporazuma na temelju jugoslovanskega edinstva. Ker to ni bilo mogoče, je morala nastopiti secesija, ne po naši krivdi in ne po naši želji. Vsa predbacivanja od te strani, da smo klicali na pomoč vlado in da smo nespravljivi, so ničeva. Velika večina naše organizacije stoji na stališču edinstva, zato je naravna posledica za one, ki niso tega naziranja, da odidejo. Kadar v tem pogledu menjajo svoje nazore, se takoj zopet lahko združimo in smo zopet iskreni prijatelji, naša vrata so na stečaj odprta. Sovraštva in ostrega boja po naših organizacijskih glasilih pa na naši strani ni bilo in ga tudi ne bo, na to pot ne bomo sledili onemu delu jugoslovanskega Sokolstva, ki se je ločil od nas.

Sokolšč

List za jugoslovenski sokolski naraščaj.

Začetkom tekočega meseca sta izšli zadnji dve številki IV. letnika «Sokolšč» ter je s tem četrti letnik tega mladinskega lista zaključen. Pogled v to čedno knjižico priča, da je list tudi to leto dosegel lep moralni uspeh. Vsebinska je zanimiva, raznovrstna in sokolski mladini primerna. Poleg člankov, ki obravnavajo idejno stran Sokolstva in v katerih se jasno zrcali ljubezen do naroda, domovine in Slovanstva so jako poučne in zabavne potopisne črtice, ki opisujejo izlete, kofe so pridelila sokolska društva s svojim naraščajem. Velik del lista zavzema I. jugoslovenski vsesokolski zlet, o katerem prinaša «Sokolšč» izčrpno poročilo iz prodletnih dni, t. j. o naraščajem dnevu, o naraščajskih tekmah in o dijaškem nastopu. To čtivo bo gotovo zanimalo vse udeležence in tudi one, ki se iz kateregakoli vzroka niso mogli udeležiti prvega jugoslovanskega sokolskega praznika. Sokolšč ima tudi nekaj prav lepih slik iz obeh mladinskih predletnih dni.

Hvalevredno je, da prinaša list tudi tehnično gradivo za naraščaj, s čimer je v prvi vrsti pomagano vodnikom naraščaja, ki priobčeno snov lahko s pridom uporabljajo v telovadnicah, in prav v tem oziru nam primanjkuje primerne literature.

Žal pa ne moremo v enaki meri pohvaliti materialne strani «Sokolšč». Vzlic nizki naročnini 12 dinarjev letno — torej mesečno 1 dinar — ima list premalo naročnikov, zato se bori z velikimi težavami, ker je tisk jako drag. Žalostno izpričevalo je to za naša sokolska društva, ki kažejo s tem, da ne pojmujejo visokega pomena, ki ga imajo lastna glasila za svojo organizacijo. Prav gotovo leži krivda na tem pri društvenih odborih, njih funkcijarijih in vodnikih naraščaja. Vsi ti polagajo premalo važnosti na sokolski tisk, posvečajo premalo skrbri sokolskemu naraščaju, ki je naša bodočnost in kader našega članstva. Neverjetno se sliši, da pri tolikem številu sokolskega naraščaja vsako društvo povprečno niti pet naročnikov nima, kar bi osiguralo obstoj lista. Med naročniki so pa tudi taki, ki list redno prejemajo, ne zavedajo pa se dolžnosti, da je treba naročnino tudi poravnati. Novo leto naj izboljša te razmere.

Sokolskega Glasnika zadnja, 12. številka je izšla za božične praznike. Vsebuje članke: Buduća zadača Sokolstva, prevod iz češke Jan. Pelikanove knjižice, Dani ideje i rada Jugoslovanskeg Sokolstva, v katerem dr. Duš. Bogumović opisuje glavne dneve vsesokolskega zleta v Ljubljani, Prosvetni rad Sokolstva izpod peresa M. Stanojevića, ki daje navodila za prosvetno delo ter Zapisnik III. glavne skupščine JSS. v Zagrebu. V Rubriki Sokolstvo pa prinaša poročila iz raznih sokolskih društev.

Urednik br. dr. L. Popović in upravnik br. T. Janjanin se v kratkih besedah poslavljata od lista, ki se preseli z novim letom v Ljubljano, o čemer spričuje tudi oficialna objava Saveznega sokolstva v listu. To je izvršitev skupščinskega sklepa, da bodi zvančno glasilo na mestu starejšinstva. — Štiri leta je vodil list sedanji urednik, zaslužen sokolski delavec že izza predvojne dobe ter krepko zastopal stališče ujedinjenja jugoslovanskega Sokolstva, za kar mu gre odkrito priznanje, čeprav je razvijal včasih svoje posebne nazore. Glasnik je imel v letošnjem letu okoli 4500 naročnikov, kar je za naše Sokolstvo vsekakor prenzko število.

Odlikovani Sokoli. Njega Veličanstvo kralj Aleksander I. je odlikoval z redom Sv. Save III. razreda dr. Lazo Popovića, urednika Sokolskega Glasnika v Zagrebu, in dr. Pavla Pestotnika, starosta Sokolskega društva I v Ljubljani; z redom Sv. Save IV. razreda: dr. Viktorja Murnika, načelnika JSS. v Ljubljani, Miroslava Ambrožića, člana saveznega TO. v Ljubljani, Frana Ažmana, načelnika župe Kranj, dr. Ivana Vašića, starosta župe Novo mesto, Milana Todorovića, načelnika župe Novi Sad, Janka Luštno, načelnika župe Zagreb, dr. Bogdana Vidovića, načelnika župe Sarajevo, Čedo Milića, starosta župe Mostar, dr. Al. Lavša, starosta župe Split, Janka Borasa, načelnika župe Rijeka, Janka Jazbeca, načelnikovega namestnika župe Kijeka, Nandeta Marolta, starosta župe Ljubljana I, dr. Ljudevita Pivkota, starosta župe Maribor, Ljudevita Kranjca, načelnika župe Maribor, Dragotina Kolarića, starosta Sokolskega društva v Križevcih, Dušana Bogumovića, člana predsedstva župe Zagreb, Branka Palčića, načelnika Sokolskega društva II v Zagrebu, Momira Korunovića, starosta Sokolskega društva v Beogradu, Miroslava Vojinovića, načelnika župe Beograd; z redom Sv. Save V. razreda: Veljo Popovića, člana predsedstva župe Beograd, Ante Fulgosića, načelnika župe Šibenik, Djordja Ilića, načelnika Sokolskega društva I v Beogradu, Mihajla Gradojevića, predsednika prosvetnega odseka župe Beograd, in Milica Jovanović, načelnika župe Beograd.

«Hrvatski Sokoli» se imenuje list, ki ga izdaja Lacko Križ v Zagrebu. List urejuje dr. Milan Dečak, ki piše o jugoslovanskem Sokolstvu take članke, ki gotovo ne delajo časti olikanemu človeku. Tudi najhujši nasprotnik Sokolstva ne bi mogel zbrati tako strupenih in podlih natečevanj in klevet, kakor jih je zmožen ta pisatelj. V zadnji številki priobčuje dr. Dečak poročilo o glavni skupščini JSS, ki se je vršila v Zagrebu. Poročilo vsebuje mnogo neresnice in je pisano v takem tonu, da se mora vsakemu resnemu čitatelju gabit. Žalostno, da morajo hrvatski Sokoli živjeti tako duševno hrano. List zasluži prvo nagrado za razširjenje plemenskega sovraštva v Jugoslaviji, pisatelj in urednik pa najvišje odlikovanje v tej stroki.

Tovarniški objekt

s 600 do 700 m² pokritimi tovarniškimi prostori, po možnosti z električnim pogonom, se vzame v zakup ali pa kupi.

Ponudbe na upravništvo „Jutra“ pod „Tovarna 19“.

4559

Cie. Gle. Transatlantique

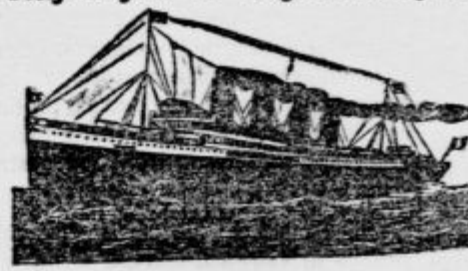
Francoska linija.

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Slavenska banka, d. d. v Zagrebu.

Vozne listke in tozadevna pojasnila za to progo daje

IVAN KRAKER, zastopnik, Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.

Damski modni salon

TEODOR KUNC

LJUBLJANA, Beethovnova ulica štev. 9

se priporoča za izvrševanje plaščev, angl. kostumov, bluz, franc. toalet ter vseh v to stroko spadajočih del

Mnogo sreče in veselja v letu 1923.

žele vsem svojim p. n. odjemalcem, prijateljem in znancem, naslednje tvrdke:

R. WILLMANN strojnogradbena delavnica Ljubljana Slomškova ulica 3 4358	KAVARNA «EVROPA» in «KOLODVORSKA RESTAVRACIJA» Ljubljana Zidani most 4360 Anton in Terezija Tonejc		ALEKSANDER OBLAT Ljubljana Sv. Petra cesta 18—28. Največja zaloga čevljev po zelo ugodni dnevni ceni. Na veliko. Na drobno. 4409
	PETER ŠTEPIC vinotržec Ljubljana, Spodnja Šiška se nadalje priporoča 4380	LUDOVIK ILERŠIČ lesna trgovina in obrat za rezanje drv Ljubljana, na Friškovcu Vojaška ulica 4458	PETER ŠTERK modna trgovina Ljubljana Stari trg 18 4399
ANTON MENCINGER trgovec Ljubljana Sv. Petra cesta 42 4387	TONE MALGAJ stavbnj in pohištveni pleskar ter ličar Ljubljana Kolodvorska ulica 6 4381	KAREL JEZERNIK stavbno podjetje Celje 4459	ALOJZ JANEŽIČ klobučarna Ljubljana Slomškova ulica 27 4406
ENGELBERT FRANCHETTI Ljubljana Dunajska cesta 20 4389		ALOJZIJ ŠINIGOJ trgovina z mešanim blagom in delikatesami Ljubljana, Florijanska ul. 17 4410	
IVAN JAX & SIN trgovina s kolesi in šivalnimi stroji Ljubljana Gospodsvetska cesta 2 4390	T. M. SCHMITT trgovina Ljubljana 4457	AND. ČERNE stavbno podjetje Ljubljana 4405	Kavarna «LEON» Leon in Fani Pogačnik Ljubljana Stari trg 4365
	JAKOB ACCETTO Ljubljana Tabor 2 4357		SCHNEIDER & VEROVŠEK trgovina z železnino Ljubljana 4367
BRATA SEVER zaloga pohištva Ljubljana Kolizej 4391	IVAN LOGAR jermenar Ljubljana Gospodsvetska cesta 13 4455	DERGANC brivec Ljubljana Frančiškanska ulica 4415	LUDOVIK ŽELEZNIK spec. mehanična delavnica Ljubljana 7 Spodnja Šiška 4419
JOSIP ERŽEN slaščičarna Ljubljana Kongresni trg 4401	«JADRAN» izvozna in uvozna družba z o. z. Ljubljana Dunajska cesta 9 4371		IV. BUZZOLINI trgovina z delikatesami Ljubljana Lingarjeva ulica 1 4375
ALEKSANDER GJUD brivnica Ljubljana, Kongresni trg 4402	VIKTOR, TONČKA BAJT prva ljubljanska cvetličarna 4378	ALEŠ in REZI ZALAZNIK restavracija «SLON» Ljubljana 4372	
	KINO «TIVOLI» Ljubljana Pod Turnom 8 4373	TEODOR KORN krovski in kleparski mojster ter vpeljevalec vodo- vodov Ljubljana, Poljanska cesta 4369	
T. MENCINGER trgovec Ljubljana Resljeva cesta 3 4361	MARIJA ROGEL trgovina Ljubljana Sv. Petra cesta 38 4374		JOSIP REBEK stavbno ključavničarstvo Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9 4376
IVAN KORENČAN galanterijska trgovina in pletanine Ljubljana, Mestni trg 20 4368	FRANC BERNIK izdelovatelj klobukov Ljubljana VII Sp. Šiška, Jernejeva ul. 58 4379		FRAN in FRANJA KAUCIČ gostilničar Ljubljana Privoz 4 4363
FRANC MIKLIČ hotel in restavracija Ljubljana Kolodvorska ulica 43 4366	Grand hotel «UNION» v Ljubljani kavarna, restavracija in vinska klet 4416		Specialni artistski atelije za črkoslikarstvo PRISTOU & BRICELJ Ljubljana 4359
IVAN ZUPANČIČ izdelovatelj metl Ljubljana 4398	T. GROŠELJ trgovina z delikatesami Ljubljana Poljanska cesta 7 4364	FRANC LAVTIŽAR mesar Ljubljana Sv. Petra cesta 83 4383	
KRAŠKOVIC trgovina Ljubljana, Stari trg 4404	LESKOVIC & MEDEN trgovina s špecerijskim blagom Ljubljana Jurčičev trg 1 4400		CIRIL SITAR izdelovatelj štamplij Ljubljana Sv. Petra cesta 13 4384
MAKS ZALOKER tovarna drož in špirita Ljubljana 4397	FRAN ŠKAFAR mizarstvo s parno silo Ljubljana, Rimska cesta 16 4377		«ADRIJA» 4385 drogerija, fotomanufaktura B. Čvančara, Ljubljana
L. AHAČIČ splošno parno mizarstvo Ljubljana Hrenova ulica 8 4422	F. PUH strojno ključavničarstvo in popravila avtomobilov Ljubljana Karlovska cesta 10 4362		PETER CAPUDER krojač Ljubljana Vidovdanska cesta 2 4454
	IVAN SLOKAN koncesionirani mestni zidarski mojster se priporoča v nadalje Ljubljana 4403		M. URBAS izdelovanje in eksport pristnih kranjskih klobas Ljubljana Slomškova ulica 13 4456
			FR. KHAM trgovina z delikatesami, špecerija in vinarna Ljubljana 4430

Mnogo sreče in veselja v letu 1923.

žele vsem svojim p. n. odjemalcem, prijateljem in znancem, naslednje tvrdke:

MIROSLAV BIVIC knjigoveznica in kartonaža Ljubljana 4506 Sv. Petra cesta 29	ALOJZIJ FUCHS juvelir Ljubljana 4505 Selenburgova ulica 6	Anončni in reklamni zavod «APOLO» R. Golebiowski & Co. Ljubljana Stari trg 19/II		EDVARD ŠKOPEK urar 4508 Ljubljana, Mestni trg 8	FRANC IGLIČ krojaški atelije Ljubljana 4509 Kolodvorska ulica 28	
LEO ŠTRUKELJ pekarna 4510 (pri peku na «štengah») Ljubljana, Poljanska c. 25	FERENC in FUCHS stavbna in galanterijska kleparja Ljubljana, Mirje 2 4511		JAKOB ZALAZNIK kavarna in slaščičarna Ljubljana Stari trg 21 4512		I. SLANOVIC ključavničarski mojster Ljubljana 4513 Selenburgova ulica 6	
JOSIP JUG stavbni in pohištveni pleskar ter ličar Ljubljana Rimska cesta 16 4514		IVAN VREČEK trgovina z moko in mešanim blagom 4515 Ljubljana, Karunova ulica 7	LUDOVIK DEKLEVA veletrgovina z vinom in žganjem Ljubljana 4516 Sp. Šiška, Celovška cesta 76	MARIJA URBAS nasl. pristine kranjske klobase Ljubljana Komenskega ulica 16 4517		
JOSIP OLUP trgovec in gostilničar Ljubljana 4518 Stari trg 1	I. BLAS trgovina s čevlji Ljubljana 4519 Pod Trančo 1	IGNAC in HELENA BANKO gostilna Ljubljana Martinova cesta 3 4520		IVAN KOČEVAR Ljubljana 4521 Gosposka ulica 3	BERNEŽ & RAHNE trgovina z mešanim blagom in vinom 4522 Moste pri Ljubljani, Selo 33	
ANTON KANC drogerija, fotomanufaktura Ljubljana 4523 Židovska ulica 1	EMIL MORÉ sodavičar Ljubljana Martinova cesta 11 4524		IV. JAX 4474 šivalni in pisalni stroji ter kolesa Ljubljana, Gosposvetska c.	Hotel «SLON» kavarna in kopališče Ljubljana 4489		
MIHAEL OMAHEN Višnja gora Telefon št. 1 4421		HINKO ŠTANCER trgovina s špecerijskim blagom Ljubljana Dunajska cesta 11 4490	FRANC REPIČ Ljubljana 4488 Kolezijska ulica 18	Sladkogorska tovarna lepenke in papirja SLADKI VRH 4500 Pošta Št. III pri Mariboru Brzjavi: Papirus		
		I. FON 4525 trgovina s špecerijskim in delikatesnim blagom Ljubljana, Stari trg št. 6		IVAN KRAVOS konjske opreme, torbarsko blago gonilni jermeni itd. Maribor Aleksandrova c. 13 4499 Telefon interurb. 207		
FRANC BAR pisalni stroji Ljubljana 4887		Spedicija in carinsko posredništvo LUDOVIK ŠEVAR vd. Rakek Pošt. hran. št. 12.599. 4492 Telefon interurb. 5		JOSIP in RAJKO TURK spedicija v Ljubljani 4526		IVAN ZUPANČIČ gostilna Ljubljana 4527 Ahačlieva cesta 15
				K. PUČNIK modni atelije za gospode in dame 4546 Ljubljana Sodna ulica 3		ČEMAŽAR in DRUG umetniški zavod za litografijo Ljubljana 4542
JOSIP in REZI PRIMC mesar in prekajevalec Ljubljana 4552	ŠOŠTERIČ, PETAN & ERKER 4545 trgovina z železnino Ljubljana, Resljeva cesta 20	SREČNO NOVO LETO želi svojim bralcem in bralkam šentjakobska napredna knjižnica, šentjakobski gledališki oder posetnikom in svojim igralcem ter igralkam, šentjakobski pevski odsek svojim pevcem in pevkam, šentjakobski salon-ski orkester pa svojim godbenikom. 4544		R. MOHAR tapetnik Ljubljana Gosposvetska cesta 6 Martinova cesta 10 4535	ODON KOUTNY orodje in tehnične potrebščine :: Ljubljana :: Kolodvorska ul. 28 4541	
JOSIP DERGAS gostilna pri «Zvezdi» Maribor 4502 Koroška cesta 48	HELENA TUŠAR pekarija in trgovina Sp. Šiška 185 4568		VIKTOR JELOČNIK špecerijska, galanterijska in manufakturna trgovina Ljubljana Rožna dolina 4569		JOSIP NOVŠAK brivec 4558 Laško	
JOSIP VILAR pekarna 4567 Spodnja Šiška 82	JURIJ PIHLER kavarna «Europa» Ptuj 4555		SIEGEL in DRUG Ljubljana Dunajska cesta 31 4572		JOŽEF TIŠLER sodar Spodnja Šiška pri Ljubljani 4392	
ANTON ŠTEFE trgovina usnja Kranj 4579	Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & Cie. Ljubljana Erjavčeva cesta 2 nasproti dramskega gledališča Emonska cesta 8 4601		G. BESEDNIK in DRUG Ljubljana 4604 Prešernova ulica 5			
IVAN PAKIŽ trgovina z urami, zlatnino in srebrnino 4412 Ljubljana, Stari trg 20	JAKOB SMERAJC krojač 4413 Ljubljana, Opekarska c. 31 4611	JOSIP TONI mesar Ljubljana 4608	KINO «IDEAL» Ljubljana 4603	F. K. KAISER puškar in trgovec z orodjem 4605 Ljubljana Selenburgova ulica 6	D. ZDRAVIČ Ljubljana, Florijanska ulica 9 4607	
KALMUS & OGORELEC tovarna glinastih peči in štedilnikov Ljubljana Dunajska cesta 14		PODPORNO DRUŠTVO SLEPIH Ljubljana, Wolfova ulica 12 se najiskreneje zahvaljuje vsem p. n. darovalcem, ki so se leta 1922. spomnili izmed bednih najbednejših, to je slepih, in prosi še za nadaljnjo naklonjenost. 4621		JULIJA ŠTOR trgovina z najfinjšimi in trpežnimi čevlji Ljubljana, Prešernova ulica		
				VIKTOR TRAPEČAR zavod za snaženje oken, stanovanj in portalov Ljubljana, Gradišče 10 4625		IVAN BRUNČIČ & REBERNIK pleskarja in ličarja Ljubljana Karol Kotnikova ulica 4615
				KOLINSKA TOVARNA Ljubljana 4616		
J. ZORMANovo ANONČNO IN REKLAMNO PODJETJE Izdaja jugoslovanskih stenskih načrtov. Ljubljana Telefon 231 Gledališka ulica št. 2 4528						